

Løssalg: 52,50 kr.

ISSN 1904-6375

**Program for generalfor-
samlingsweekenden S. 5**

DANSKE POTTEMAGERE

Medlemsblad for Dansk Pottemagerforening af 1894

**Sådan arbejder pottemageren
i virkeligheden. Læs om pottemageren som APP på side 6**

Historien om Bjørn Wiinblad side 8

Nr. 30
februar 2012
www.danskepottemagere.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Formandens leder	Side 1
Kunstnerisk samarbejde	Side 1
Historier fra arkivet	Side 2
Keramik i historietimerne	Side 3
Nyt fra fødevarekontrollen	Side 4
Nyt medlem	Side 4
Kähler "to go"	Side 4
Program for generalforsamlingen	Side 5
Gallerier på hjemmesiden	Side 5
Designpris til keramikere	Side 5
Pottemageren - nu som app	Side 6
Hvervefolder til foreningen	Side 7
Historien om Bjørn Wiinblad	Side 8
Annoncer	Side 9

Sidste frist for indsendelse af artikler, læserbreve, annoncer, kommentarer, ris og ros er:

1. MAJ 2012

Næste udgave af Danske Pottemagere udkommer i juni 2012

Ansvarshavende redaktør:

Meike Diederichsen
Malling Bjergetvej 66
8340 Malling
meikeskeramik@hotmail.com
Tlf: 26 37 78 30

FORMANDENS LEDER

Af Finn Risom

Ses vi i København?

Den årlige medlemsweekend står for døren. I år er det så i hovedstadsområdet. Så for alle os, der ikke så tit er i hovedstaden, er der mulighed for både at være sammen med kolleger og at få tid til egne oplevelser.

I dette nummer af bladet er der en præsentation af vores nye reklamefolder. Forhåbentligt kommer der nye medlemmer i vores forening på den baggrund. Som altid når man skal præsentere sig for andre, giver det anledning til overvejelser om vores egen selvforståelse.

På generalforsamlingen bliver der også lagt op til en debat om et nyt profil projekt "tepotter". (Se min artikel i blad nr. 29) Er der opbakning til at gøre tepotter til noget, vi som pottemagere vil være særligt kendt for? Kan vi skabe et image, så man

tænker pottemager når man tænker tepotte? Og kan det være med til at skabe salg også af andre produkter? Hvilke aktiviteter skal vi sætte i værk, hvis ideen vinder gehør?

Vel mødt til hyggeligt samvær og gode debatter.

KUNSTNERISK SAMARBEJDE I DEN DYBE TALLERKEN

Af Lisbeth Kring Jensen

På en smuk efterårsdag i oktober fik jeg besøg af billedkunstner Steffan Herrik på mit pottemagerværksted.

I forbindelse med en udstilling i 2012 på Galleri Progres i Horsens skal Steffan udstille nogle keramiske værker, og dem havde han så bedt mig om at hjælpe sig med at fremstille. Ligesom jeg i 2010 lavede krukke og fade til Knud Odde; tidligere bassist i Sort Sol, også i forbindelse med en udstilling i det samme galleri.

Jeg havde drejet 6 fade og 6 krukke i forskellige former, og så skulle jeg ellers guide Steffan igennem begitningens svære kunst. De første fade og krukke blev dekoreret med store pensler og armbevægelser og med de velkendte "Gumozoe" og andre finurlige væsner, som Steffan er så kendt for.

På de sidste ting afprøvede vi de gamle vådt-i-vådt teknikker, som jeg netop havde fået genopfrisket på et kursus med Dansk Pottemagerforening i Sorring i september. Jeg hældte begitning på fadet, og mens begitningen stadig var helt våd, dekorerede Steffan med begitning fra en øresprøjte, sådan at farverne løb ind i hinanden. Det gav et spændende og anderledes udtryk, men var også meget svære, da der kun er meget kort tid til at udføre dekorationen, inden begitningen bliver for tør.

Efter besøget på mit værksted blev værkerne sat til tørre i nogle uger, herefter blev de forglødet, glaseret og brændt. Og til sidst afhentet af Steffan Herrik, som var rigtig godt tilfreds med de fleste af dem.

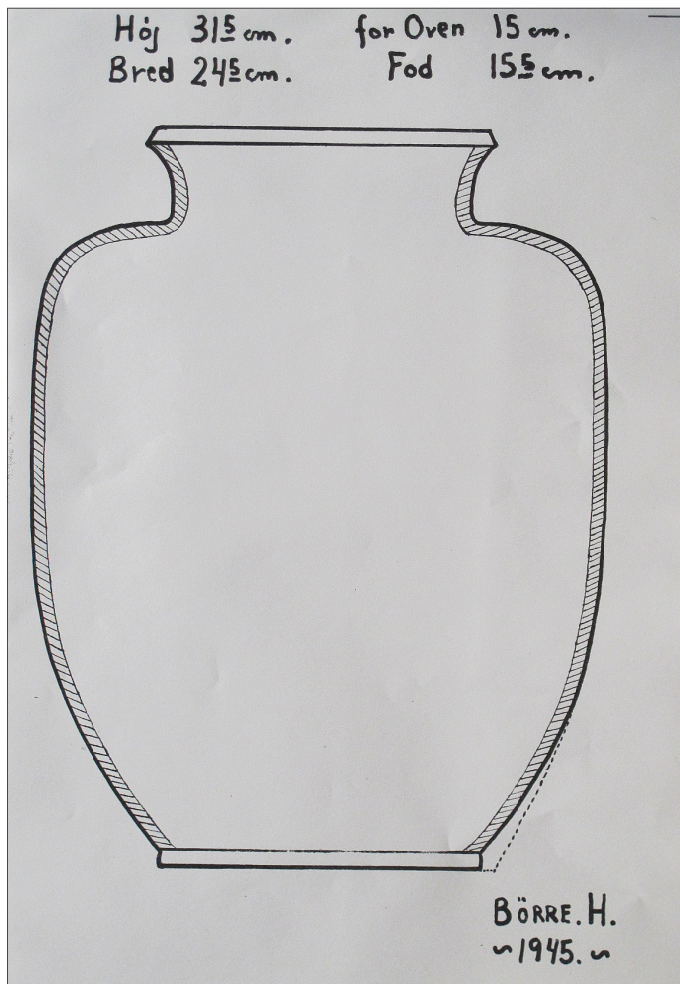
Sådan et samarbejde giver mig en masse ny inspiration og nye idéer til alternative måder at arbejde med leret på. Steffan Herrik har jo igennem tiderne prøvet kræfter med mange forskellige kunstarter, lige fra maleri over bronze til tatoveringer og nu altså også keramik. Vi har begge lyst til mere samarbejde og regner med at lave en ny kreativ workshop igen i løbet af 2012. Læs mere om Steffan Herrik på www.steffanherrik.dk

SÆT PRIS PÅ DIT ARBEJDE - HISTORIER FRA ARKIVET

Af Finn Risom

I 1946 spørger en pottemager sine kolleger i foreningen, hvad mon sådan en krukke som på tegningen skulle koste i drejepris. Færdigdrejet og afpudset. Men altså ikke glaseret og brændt.

Nu kan du jo så overveje, hvad din pris ville være i 2012.

Her er et par bud fra 1946:

Et medlem mente, at 75 øre var en rimelig pris ved minimum 100 stk.

Fra Knabstrup Lervarefabrik var buddet udspecifiseret som akkordpris.

Bankning af ler: 17,10 øre

Opdrejning af vase: 60,10 øre

Afdrejning af bund: 7,80 øre

Afdrejning af side: 13,65 øre

Svampning: 2,34 øre

I alt 100,99 øre. (1 kr. og 1 øre afrundet)

Timelønnen for en pottemagersvend på akkord var dengang ca. 3 kr.

KERAMIK I HISTORIE-TIMERNE

Af Meike Diederichsen

Jeg underviser i dette skoleår en 7. klasse i historie. Det er en rigtig sød og velfungerende klasse, og nogle af eleverne interesserer sig oven i købet faktisk for historie. Alligevel var entusiasmen til at overse, da vi havde et forløb om det gamle Grækenland. Selvom vi fandt ud af, hvor mange ting der blev "opfundet" dengang (fx demokratiet, matematikken og selve historiefaget), forekom det eleverne, at perioden var vældig langt væk. De havde svært ved at få den ind under huden i de 60 minutter, vi har historie om ugen.

Så fandt jeg på at tage keramikken til hjælp. En kollega og jeg besluttede, at vores klasser skulle omsætte deres viden om det antikke Grækenland til et flot og dekorativt billede bestående af fliser i "græsk stil".

Forarbejdet tog selvfølgelig lidt tid, og det var eleverne ikke involveret i. Jeg lavede et passende antal fliser i rødler, skåret fra stok, stanset ud i to størrelser kvadrater ved hjælp af et par metalforme, jeg havde i forvejen, og endelig begittet med sort begitning. Jeg lavede fliserne hjemme på værkstedet for bedre at kunne styre tørringen. De læderhårde fliser blev pakket ned og opbevaret på skolen.

Så fik eleverne et oplæg om den græske keramik, om rødfigurstil og sortfigurstil og om, hvordan de selv kunne dekorere deres fliser, og som lektie fik de til opgave at lave en gennemarbejdet skitse til deres flise.

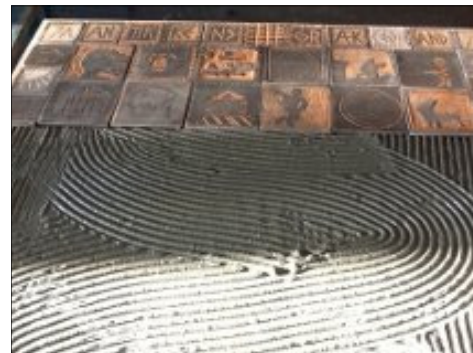
De var faktisk ret velforberejede, da timen i billedkunstlokalet endelig kom. Nogle er selvfølgelig altid lidt mere opfindsomme end andre, men alt i alt havde vi en super time, hvor man ikke skulle tro, at der sad næsten 50 mere eller mindre hormonforstyrrede 13 til 14-årige unge i et billedkunstlokale beregnet til 25 og arbejdede. De der ikke blev helt færdige, fik lov til at tage fliserne med tilbage i klassen, så der blev skrabet, ridset og glittet også i dansk og tysk.

De endelige fliser fyldte en kvadratisk flade på ca. 85 x 85 cm. Jeg fik pedellerne til at levere en MDF-plade, som jeg kunne lime fliserne op på, efter de var brændt. Jeg valgte at brænde fliserne ved 1040 grader - uglaseret selvfølgelig - og de blev faktisk rigtig flotte. Jeg måtte dog give dem et tyndt lag olie til allersidst, da nogle af dem havde fået et let, hvidligt slør.

Her er fliserne lagt ud før brændingen for at se, om der er nok til en god, kvadratisk flade. Jeg fik et par elever til at lave nogle ekstra fliser for at få det til at passe

Efter brændingen klæbes fliserne på pladen med almindelig flisemørtel fra Lipp

Eleverne kunne godt lide at arbejde med deres hænder, og de var også nødt til at tage stilling til det, de havde læst, for kravet var jo, at det skulle kunne genkendes på flisen. Ganske vist var der en hel del af dem, der brugte et tempel som motiv - det er jo forholdsvis let at skrabe ud - men der kom også matematiske formler, helte fra mytologien, guder, vin og fine, store vaser på fliserne.

Da ting altid tager tid i skoleverdenen, gik der ret mange uger mellem selve undervisningsforløbet og ferniseringen. Men nu har billedet fået en fornem placering lige ved skolens hovedindgang, og det blev afsløret i forbindelse med et forældrearrangement her i januar.

Der var slet ikke plads til alle de ivrige elever foran billedet, da vi prøvede at tage et gruppebillede ved ferniseringen...

SIDSTE NYT FRA FØDEVAREKONTROLLEN

Af Finn Risom

Lær et nyt ord! – overensstemmelseserklæringer - nye regler fra fødevarekontrollen.

Vi tager den lige én gang til:

O-V-E-R-E-N-S-S-T-E-M-M-E-L-S-E-S-E-R-K-L-Æ-R-I-N-G-E-R

For jer som sælger en gros, er der kommet en ny regel. Man skal nu vedlægge en erklæring til sine en-groskunder om, at man overholder de regler, man skal overholde!! (Det handler i praksis om at man overholder reglerne for bly og cadmium).

For at du nu ikke fortvivlet rykker de sidste lokker af hovedet, er her et forslag til, hvordan du rent praktisk kan gøre, så du viser, at du overholder landets love og regler.

Du skriver en seddel med følgende tekst:

Firmanavn

Overensstemmelseserklæring.

Jeg erklærer hermed at mine (evt. disse) keramiske produkter overholder kravene i Bekendtgørelse nr. 579 af 01.06.2011 om fødevarekontaktmaterialer og EF- forordning nr. 1935/ 2004

Dato og underskrift

Den er god at have liggende, hvis din fødevarekontrollant spørger til sagen. Og du skal naturligvis huske at vedlægge den HVER gang du sender varer til dine en-groskunder!

NYT MEDLEM - GAMMEL I GÅRDE

Traditionen tro bringer Danske Pottemagere portrætter af nye medlemmer. Det er nu ikke alle medlemmer, der er lige nye. Lars Kähler fx er et 'gam-

melt' medlem, det efter en pause har meldt sig ind i foreningen igen.

Lars Henrik Kähler er 5. generation af den navnkundige pottemagerfamilie fra Næstved. Kähler-slægten kan snart fejre 175-års jubilæum som pottemagere i lige linie. Lars H. Kähler har selv mere end 50 års virke som udøvende pottemager bag sig, hvilket nedenstående CV vidner om:

1960-64 Uddannelse som pottemager i familiefirmaet med faderen Nils J. Kähler som læremester
1967-69 Eget værksted i Tåstrup, ansat som drejer hos Eslau og på Palshus

1970 Værkstedsleder hos Herman A. Kähler

1972-73 Eget værksted i Næstved

1973-93 Lærer ved EFG-servicefagene på Teknisk Skole

1984 Eget værksted i Haslund, med forskellige udstillinger på kunstmuseer og gallerier i Danmark og England.

1995 Indimellem arbejdet som 'klippebygger', hvor han har været med til at bygge bl.a. Randers Regnskov, Kattegatcentret, Nordsømuseum samt Zoo's i andre lande

2008 Undervist i Grønland på gymnasiet i keramik.

Fra Lars Kählers værksted

KÄHLER 'TO GO'

På Bruunsgade i Aarhus har Kähler Design A/S nu fået endnu en forretning. Det er en lille kaffebar, hvor man kan få kaffe og kage. Stedet er meget lille, så der er ikke så meget publikum derinde, men mon ikke det har en rigtig god reklameeffekt - for nu er der således tre udstillingsvinduer med det moderne Kähler design inden for en radius på 50 meter.

PROGRAM FOR GENERAL- FORSAMLINGSWEEKEND

Lørdag den 03. marts

Kl. 12.30. Vi mødes hos Damhuset Kunsthåndværk. www.damhuset.dk Lyngby Hovedgade 1, 2800, Kongens Lyngby.

Sandwich m. øl eller vand mens vi er hos Damhuset.

Kl. 14.15. Besøg i "Det Blå Hus". Højskolevej 5, 2800, Kongens Lyngby. "Det Blå Hus" er Bjørn Wiinblads hjem og værksted. Der vil være mulighed for at se nogen der arbejder på værkstedet.

Rundvisning i Bjørn Wiinblads fantastiske privat-hjem. Læs i øvrigt også artiklen om Bjørn Wiinblad på side 8.

Kl. 16.15. Besøg hos keramisk formgiver Elisabeth Lau Kieffer. Rådvad 40, 2800 Kongens Lyngby. Elisabeth Lau har værksted i den gamle Rådvad Knivfabrik, som er omdannet til en masse små håndværksværksteder, deriblandt et keramikværksted. Evt. kaffe inden vi kører videre til indkvartering.

"store muslinger" ved Elisabeth Lau Kieffer

Efter besøget køres til "Danhostel" Herbergvejen 8, 2700 Brønshøj for indkvartering.

Kl. 18.30. Middag og fælles samvær. – De sjællandske bestyrelsesmedlemmer har stået for planlægningen og lover en MEGA overraskelse.

Søndag den 04. marts

Kl. 08.30 Morgenmad.

Kl. 09.30. Generalforsamling, efter vedtægterne. Der bliver senere udsendt dagsorden.

Derefter er dagen til fri disposition på egen hånd. København byder på mange muligheder. Til inspiration: et besøg i Davids Samling, Kunstindustrimuseet, eller fx. i Fristaden Christiania.

GALLERIER PÅ HJEMMESIDEN

En hurtig optælling dags dato viser, at det nu er 33 ud af de 44 medlemmer i foreningen, der har fået deres eget galleri på vores fælles hjemmeside. Tre fjerdedele er altså aktivt repræsenteret med billeder, kontaktoplysninger mm. Det er vel ikke så dårligt!

Til den sidste fjerdedel: skynd jer at kontakte bestyrelsen med lidt fakta og nogle billeder, så I også kan blive en synlig del af danskepottemagere.dk !

Til de medlemmer, der har gallerier: husk at meddele ændringer i kontaktoplysninger, især telefonnumre - det er så ærgerligt, når den slags ikke er opdateret!

KERAMIKERE FÅR DESIGNPRIS

De to keramikere Karen Kjældgård-Larsen og Tine Broksø, bedre kendt under deres kunstnernavn "Claydies" får i år den prestigefyldte Annie & Otto Johs. Detlefs' Keramikpris på 100.000 kr. Prisen er blevet overrakt på Dansk Designmuseum (tidl. Kunstindustrimuseum) den 19. januar.

*Til venstre:
den såkaldte
"Græs vase"
Claydies'
gennem-
brudsværk*

*Til højre:
Skålen "Primadonna"
fra en serie skåle, der
alle også kan 'bruges'
som hovedbeklædning*

POTTEMAGEREN - NU SOM APP

Af Meike Diederichsen

Måske har nogen i medierne hørt historien om, at alle skoleelever i Odder kommune fik udleveret en iPad her i begyndelsen af januar. Jeg er lærer på en skole i Odder og er en af dem, der oplever fænomenet tæt på i hverdagen.

Og hvorfor skulle det nu være interessant for pottemagerbladets læsere? Jo, for en af mine elever kom for nylig hen til mig og sagde: "Prøv at se her, Meike, det må da lige være noget for dig!" Og så viste han mig en app, der gik ud på at dreje potter!

Jeg overvandt min impulsive modstand og undersøgte sagen, så her kommer en anmeldelse af app'en "Pottery HD Lite", som man kan hente gratis på Appstore.

Startskærmen viser en drejeskive, der snurrer lige så stille rundt og er placeret - ude i en skov! Der er endda en hammer irriterende lyd af fuglekvidder i baggrunden, som denne

anmelder i hvert fald var nødt til at slå fra med det samme. Trykker man "create" kan man med fingeren bearbejde den startcylinder, der i forvejen sidder på drejeskiven. Man kan kun arbejde med en finger ad gangen, og der er også grænser for, både hvor højt og hvor bredt ens emne kan blive.

Jeg fik drejet vassen i billedet til højre (den har maksimumhøjden), og selv på det dårlige billede kan man se, at det er svært at lave en spændt, buet form uden hakker. Synes man, emnet er færdigt, trykker man på "firing", hvorefter emnet bliver "brændt". Skærbilledet illuderer nu en ovn med flammer og gnister (drejeskiven snurrer stadig rundt, også inde i ovnen), der efter farven at dømme

me knap nok når op på forglødningsstemperatur.

Man har mulighed for at farvelægge og dekorere den brændte krukke, men her skal man først en tur forbi

butikken. Pottemagerspillet er nemlig sådan indrettet, at ens produkter straks bliver en del af en forretningskredsløb af indtjening og udgifter, der åbenbart vægtes lige så højt som selve fremstillingen. I butikken køber man farver, mønstre og overflader, og man kan vist også få flere lertyper end

den ene slags, som man fik stillet til rådighed ved starten. Men for at kunne købe ind, må man først sælge de potter, man har fremstillet. Valutaen er "coins". Vassen til venstre fik jeg 51

mønter for, men så havde jeg også tilkøbt den "pæne", blå farve forinden.

Men hvad skal man som pottemager nu synes om sådan et spil og dets muligheder? Jeg kan faktisk godt få øje på nogle positive ting at sige om det. Den første er helt fagligt: der er faktisk en lille snert af realisme i "drejeprocessen", for når man arbejder med for hurtige bevægelser, begynder potten at ekse. Spillet kræver således sikre og rolige bevægelser og får udøveren ned i gear - hvor mange computerspil kan prale af dén kvalitet?

En anden positiv ting synes jeg, er forretningsgangen som del af konceptet. Jeg kan godt lide, at den vises som en integreret del af pottemageriet, fordi den virkelige pottemager jo også i den grad skal tænke i kroner og ører.

Men det var så også de eneste to positive elementer i den lille app, så for mig var irritationsmomenterne det, der dominerede oplevelsen mest. Jeg blev træt af de tekniske begrænsninger i selve "drejeprocessen", og først og fremmest brød jeg mig ikke om skærmbaggrunden derude i "skoven". Hvad havde der været i vejen for at designe et hyggeligt og spændende værkstedsinteriør som baggrund, hvor man kunne se værktøj, råstoffer og redskaber, skitser, opskrifter og halvfabrikata? Formgivningsmæssigt er app'en også ret så begrænset. Det er ikke muligt at lave fade, der har større diameter end skivehovedet, og så er det - ironisk nok - en app uden mulighed for pottemagerens egne applikationer, altså ingen potter med hank eller tud.

Mine elever kan godt lide app'en (og ikke kun pigerne!), og jeg er forundret over, at den faktisk kan konkurrere med alle deres andre skyde- og strategispil. Men alligevel ser jeg meget frem til, at de en gang skal på udflugt hjem til mig og se, hvordan en pottemager *rigtigt* arbejder.

HVERVEFOLDER TIL FORENINGEN

I bestyrelsen har vi valgt at lave en reklamefolder for foreningen. Her får du præsenteret forsiden.

Folderen er i trykken og vil være færdig til fordeling på generalforsamlingen i marts.

Til dem som ikke kan komme, vil der blive sendt et antal, som man kan bruge, hvis man møder nogen man mener, bør være medlem af foreningen.

Nu er der jo ikke noget nyt i, at vi optager andre end pottemagere med svendebrev. Men folderen har givet anledning til en fornyet drøftelse af, hvor grænsen går for, hvem vi optager.

Det er en debat vi vil tage op på generalforsamlingen. Hvad forstår vi ved "professionel" og hvordan definerer vi "erhvervsmæssigt".

Vi har i bestyrelsen i år for første gang sagt nej til en ansøger, fordi vi ikke mente, vedkommende faldt inden for vores rammer. En vigtig skelnen her er grænsen mellem hobby og erhverv på deltid. Det skal vi have en fælles forståelse af.

Forhåbentligt synes du folderen er flot. Den bliver trykt i A5, altså som et sammenfoldet A4 ark.

**GLÆD JER TIL AT
FÅ HELE
FOLDEREN MED
POSTEN!**

DANSK POTTEMAGERFORENING – IKKE KUN FOR POTTEMAGERE

HISTORIEN OM BJØRN WIINBLAD

ERROR: stackunderflow
OFFENDING COMMAND: ~

STACK: